

Ухвалено
Вченою радою
ТНТУ ім. І. Пулюя
« » _____ 2016 р.
Протокол № _____

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор ТНТУ ім. І. Пулюя
_____ Ясній П.В.
« ____ » _____ 2016 р.

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ СВІТИ _____ ПЕРШИЙ
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ БАКАЛАВР
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 072 «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ
(код та найменування спеціальності)

I Преамбула

Стандарт вищої освіти підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,

Затверджено Вченою радою Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя, протокол № ____ від «__» _____ 2016 р.

Введено в дію

РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ:

Панухник Олена Віталіївна, доктор економічних наук, доцент кафедри економіки та фінансів Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

Хрупович Світлана Євгенівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та фінансів Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

Кудлак Віталій Ярославович, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та фінансів Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

Тимошик Наталія Степанівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та фінансів Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

Схвалено навчально-методичною комісією факультету економіки та менеджменту, протокол № ____ від «__» _____ 2016 р.

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»
Спеціальність	072 «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ
Обмеження щодо форм навчання	Денна / заочна / заочно-дистанційна
Освітня кваліфікація	бакалавр з фінансів, банківської справи та страхування
Професійна(і) кваліфікація(ї) (тільки для регульованих професій)	
Кваліфікація в дипломі	бакалавр з фінансів, банківської справи та страхування
Опис предметної області	<p><i>Об'єкти вивчення:</i> фінанси, теорія грошей і кредиту, страхування; банківське і страхове право, економічний аналіз, податкова система, банківська система, макроекономічний аналіз, бюджетна система, фінанси підприємств, фінансовий ринок, соціальне страхування.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> оволодіння теоретичними та практичними знаннями в галузі фінансів, кредиту, фінансового аналізу, банківської справи, страхування та мисленнєве передбачення кінцевого результату в обраній галузі, розвиток інтелектуальної, емоційно-вольової, професійної сфери особистості, формування наукового світогляду, моральної, правової, трудової культури тощо.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> інноваційні підходи у</p>

	<p>вирішенні наукових дискусій та побудові ефективної системи економіки, фінансів, управління, банківської справи та страхування як на вітчизняних так і на міжнародних ринках.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> аналіз, синтез, порівняння, моделювання, аналогія, системний підхід, діалектика, абстрагування, конкретизація, історичний, логічний, планування, оцінка, калькуляція, прогнозування, балансовий метод, спостереження, фіксація, групування, систематизація, узагальнення, інвентаризація, контроль.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> сучасні інформаційні та комунікаційні бази даних, програмні засоби та Інтернет-ресурси.</p>
<p>Академічні права випускників</p>	<p>Можливість навчання за програмою НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та відповідних спеціалізацій.</p>
<p>Працевлаштування випускників (для регульованих професій обов'язково)</p>	<p>Випускник здатний виконувати таку професійну роботу за такими угрупованнями (відповідно до ДК 003:2010): менеджер (управитель) із грошового посередництва; менеджер (управитель) із фінансового лізингу; менеджер (управитель) із надання кредитів; менеджер (управитель) із страхування; менеджер (управитель) із пенсійного недержавного страхування; менеджер (управитель) із допоміжної діяльності у сфері фінансів; менеджер (управитель) із допоміжної діяльності у сфері страхування; менеджер (управитель) із фінансового посередництва; професіонал з ведення реєстру власників іменних цінних паперів; професіонал з депозитарної діяльності; професіонал з корпоративного управління; професіонал з торгівлі цінними паперами; професіонал з управління активами; професіонал-організатор торгівлі на ринку цінних паперів;</p>

	<p>аналітик з питань фінансово-економічної безпеки; експерт технічний з промислової безпеки; професіонал з фінансово-економічної безпеки; державний аудитор; державний експерт; казначей; спеціаліст-бухгалтер; страхувальник; аналітик з інвестицій; аналітик з кредитування.</p> <p>Випускник може займати такі первинні посади: агент страховий; економетрист; економіст; економіст з бухгалтерського обліку та аналізу господарської діяльності; економіст з міжнародної торгівлі; економіст з планування; економіст з податків і зборів; економіст з фінансової роботи; економіст із ціноутворення; оглядач з економічних питань; консультант з економічних питань; касир (в банку); контролер ощадного банку; обмінювач грошей; операціоніст (банк); букмекер; кредитор; збирач благодійних внесків; збирач боргових платежів.</p>
--	--

III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньо - професійної програми становить 240 кредитів ЄКТС,

IV Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності

1. **Аналіз та синтез. (Ka)** Здатність до аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів.

2. **Гнучкість мислення. (Кг)** Набуття гнучкого мислення, відкритість до застосування економічних знань та компетентностей в широкому діапазоні можливих місць роботи та повсякденному житті.

3. **Групова робота. (Кгр)** Здатність виконувати практичні завдання в групі під керівництвом лідера; навички, що демонструють здатність до врахування строгих вимог дисципліни, планування та управління часом.

4. **Комунікаційні навички. (Ккн)** Здатність до ефективного комунікування та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово, використовуючи інформаційно - комунікаційні технології та відповідні економічні терміни.

5. **Ініціативність та дух підприємництва. (Кіп)** Здатність проявляти ініціативу у прийнятті ефективних підприємницьких рішень на внутрішніх та зовнішніх ринках, виявлення та обґрунтування пріоритетних напрямків з організації власного бізнесу

6. **Етичні установки. (Кеу)** Дотримання етичних принципів як з погляду професійної чесності, так і з погляду розуміння можливого впливу досягнень фінансово-кредитних відносин на соціальну сферу.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

1. **Глибокі знання та розуміння. (Кгзн)** Здатність розуміння генезису та закономірностей функціонування сучасних економічних систем і сучасної економічної політики.

2. **Навички оцінювання. (Кно)** Здатність оцінювати економічну ефективність проектних рішень, формувати та оцінювати портфель фінансових інвестицій.

3. **Математичні навички. (Кмн)** Здатність застосовувати математичні знання для вирішення управлінських завдань та здійснення економічних розрахунків, здатність здійснювати математичне моделювання економіко-управлінських процесів, складати відповідні задачі та обирати відповідні імовірно-математичні методи їх розв'язання.

4. **Розв'язання проблем. (Крп)** Здатність розв'язувати широке коло проблем і задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і прикладних методів, засвоєних з програми фінансів, банківської справи та страхування.

5. **Інформаційно – комп'ютерна компетенція. (Кік)** Здатність використовувати комп'ютерні технології для підтримки прийняття рішень з управління фінансами, кредитною та страховою діяльністю.

6. **Операційно – технологічні уміння. (Кот)** Здатність аналізувати фінансову звітність, управляти грошовими потоками, банківськими та страховими операціями.

7. **Управління проектами. (Куп)** Здатність до управління проектами із складання кошторисів доходів і видатків бюджетів різних рівнів, здатність управляти бізнес-проектами організації; ця здатність повинна ґрунтуватися на глибокому розумінні та знанні широкого кола питань менеджменту, маркетингу, бухгалтерського обліку, фінансового аналізу та оподаткування.

8. **Здатність до навчання.** Здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові області, використовуючи здобуті знання.

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей, зазначених у Стандарті, з класифікацією компетентностей НРК у процесі розроблення Стандарту використовується матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей та дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком до Стандарту (Таблиця 1 Пояснювальної записки).

V Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Знання

1. Визначати основні проблем економічної організації суспільства;
2. Описати систему основних макроекономічних показників та індикаторів;

3. Встановлювати закономірності та тенденції розвитку світової та вітчизняної економічної думки;

4. Відтворювати способи збору, зведення та групування статистичних даних і правила їх табличного та графічного оформлення;

5. Описувати статистичні показники, що характеризують економічні і соціальні явища та процеси;

6. Визначати способи практичного рішення статистичних задач з використанням комп'ютерної техніки;

7. Описати сутність та зміст функцій планування, організації, управління і контролю.

Уміння

8. Застосовувати знання і розуміння для ідентифікації, формулювання і вирішення технічних задач спеціальності, використовуючи відомі методи;

9. Застосовувати знання і розуміння для розв'язування задач синтезу та аналізу в системах оцінки фінансового стану суб'єктів господарювання;

10. Застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей;

11. Діяти ефективно як індивідуально, так і у складі команди;

12. Розраховувати, проектувати, досліджувати, експлуатувати типове для обраної спеціальності обладнання;

13. Здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання задач спеціальності;

14. Ідентифікувати, класифікувати та описувати роботу систем і їх складових;

15. Прогнозувати оптимальні витрати на виробництві та максимальні прибутки за короткотерміновий та довготерміновий періоди;

16. Визначати ціну та обсяг виробництва за умов конкуренції;

17. Прогнозувати максимізацію загальної корисності та платоспроможності домашнього господарства за фактичних бюджетних обмежень;

18. Обґрунтувати стратегію управління страховою діяльністю

Комунікація

19. Спілкуватись, включаючи усну та письмову комунікацію українською мовою та однією з іноземних мов (англійською, німецькою, польською);

20. Використовувати різноманітні методи, зокрема інформаційні технології, для ефективно спілкування на професійному та соціальному рівнях;

21. Демонструвати розуміння основних засад охорони праці, безпеки життєдіяльності та інших суміжних галузей з відповідним їх застосуванням.

Автономність / відповідальність

22. Приймати рішення та виробляти стратегію діяльності для вирішення завдань спеціальності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та виробничих інтересів;

23. Виконувати відповідні експериментальні дослідження та застосовувати дослідницькі навички за професійною тематикою;

24. Вибирати оптимальні рішення;

25. Оцінювати отримані результати та аргументовано захищати прийняті рішення.

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі складання державного кваліфікаційного екзамену з фаху
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	Не передбачено навчальним планом
Вимоги до атестаційного/єдиного державного кваліфікаційного екзамену (екзаменів) (за наявності)	Державну атестацію випускників здійснює екзаменаційна комісія Тернопільського національного технічного університету з цього фаху, голову якої затверджує Міністерство освіти і науки України, після виконання студентами навчального плану в повному обсязі.
Вимоги до публічного захисту	

(демонстрації) (за наявності)	Не передбачено навчальним планом
--	----------------------------------

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ТНТУ ім І. Пулюя функціонує система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

VIII Вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності) – не передбачено

ІХ Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

Освітня програма розроблена на основі таких нормативних документів:

- 2.1. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Галузеві випуски.
- 2.2. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система: довідник користувача / пер. з англ.; за ред. Ю.М. Рашкевича та Ж.В. Таланової: - Львів : видавництво Львівської політехніки, 2015.- 106 с.
- 2.3. Міжнародна Стандартна Класифікація Освіти (ISCED - 1997, ISED - 2011: International Standard Classification of Education/UNESCO, Paris)
- 2.4. Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р; №1341.
- 2.5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010», затверджений наказом *Держспоживстандарту* від 28.07.2010р. № 327 зі змінами, затвердженими наказом Міністерства. *економічного розвитку і торгівлі України* від 16.08.2012 року № 923
- 2.6. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2015 №266 « Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
- 2.7. Закон України «Про вищу освіту» №1556-VII від 01.07.2014 // Відомості Верховної Ради. - 2014, - №37,38
- 2.8. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. —К.: Ленвіт, 2006, -35с.
- 2.9. Структури кваліфікацій для Європейського простору вищої освіти (The framework of qualifications for the European Higher Education Area)
- 2.10. Структури ключових компетенцій, які розглядаються як необхідні для всіх у суспільстві, заснованому на знаннях (Key Competences for Lifelong Learning: A European Reference Framework – IMPLEMENTATION OF “ EDUCATION AND TRAINING 2010”, Work programme, Working Group B “ Key Competences”, 2004

Додаток А

**Професійні назви робіт, які здатний виконувати фахівець
освітнього рівня «бакалавр»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» згідно
класифікатора професій Класифікатора професій ДК 003:2010**

№ з/п	Код і назва професійної групи	Професійна назва роботи (посада)
Фахівці		
1	3411. Дилери (біржові торговці за свій кошт) та брокери (посередники) із заставних та фінансових операцій Фахівець з депозитарної діяльності Фахівець з управління активами Фахівець з біржових операцій Фахівець зі страхування Фахівець з фінансово-економічної безпеки	Брокер (посередник) з цінних паперів. Дилер (продавець) цінних паперів. Маклер біржовий Спеціаліст з депозитарної діяльності Спеціаліст з управління активами Спеціаліст з біржових операцій Спеціаліст зі страхування Спеціаліст з фінансово-економічної безпеки
2	3417. Оцінювачі, таксатори та аукціоністи	Оцінювач (експертна оцінка майна). Ліквідатор-розпорядник майна підприємств-боржників
3	3419. Інші молодші фахівці в галузі фінансів	Інспектор з організації інкасації та перевезення цінностей. Інспектор кредитний. Інспектор обмінного пункту
4	3433. Бухгалтери та касири-експерти	Бухгалтер. Касир-експерт Бухгалтер з обліку страхової діяльності
5	3441. Інспектори митної служби	Інспектор митний
6	3442. Інспектори податкової служби	Державний податковий інспектор. Ревізор-інспектор податковий
7	3443. Інспектори соціальної допомоги	Інспектор соціальної роботи
8	3449. Інші державні інспектори	Інспектор державний. Інспектор цін. Інспектор з експорту

Назви посад, які можуть займати бакалаври з фінансів, банківської справи та страхування згідно з штатними розписами підприємств, організацій, установ.

№	Перелік юридичних осіб, де працюватимуть випускники	Перелік структурних підрозділів, у яких мають працювати випускники	Перелік посад, на яких мають працювати випускники
1	2	3	4
1.1.	Міністерство фінансів України, Міністерство фінансів Автономної Республіки Крим, обласні та Київське і Севастопольське міські фінансові управління, районні, міські (міст обласного підпорядкування), районні у містах фінансові управління	Всі управління і відділи	Економіст, спеціаліст, бухгалтер та ін.
1.2.	Державна казначейська служба України, управління Державного казначейства в Автономній Республіці Крим, обласні, управління у містах Києві і Севастополі. Районні, міські (міст обласного підпорядкування), районні у містах відділення Державного казначейства.		Спеціаліст та ін.
1.3.	Державна фінансова інспекція України, державні фінансові інспекції в Автономній республіці Крим, областях, містах Києві, Севастополі, ревізійні підрозділи (відділи, групи) у районах, містах і районах у містах.	Всі управління і відділи	Бухгалтер та ін
1.4.	Державна податкова служба України, державні податкові служби Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, державні податкові інспекції у містах, районах, районах у містах, міжрайонні, об'єднанні.	Всі управління і відділи	Бухгалтер, касир та ін.
1.5.	Міністерства, відомства, управління та відділи місцевих державних адміністрацій і виконавчих комітетів місцевих рад	Управління, департамент (відділи) фінансовий, планово-фінансовий,	Бухгалтер, економіст, касир та ін.

		контрольно-ревізійний, обліку і звітності (бухгалтерія)	
1.6.	Підприємства і організації всіх галузей сфери матеріального виробництва різних форм власності і господарювання	Відділи фінансовий, планово-фінансовий, фінансово-маркетинговий	Економісти та ін.
1.7.	Бюджетні організації і установи	Відділи: фінансовий, планово-фінансовий, бухгалтерія	Бухгалтер, економіст та ін.
1.8.	Пенсійний фонд України, Головні управління Пенсійного фонду в Автономній Республіці Крим, областях, управління Пенсійного фонду в містах і районах	Усі відділи і служби	Інспектор, економіст, бухгалтер та ін.
1.9.	Державна служба зайнятості України, обласні, міські та районні центри зайнятості	Усі відділи і служби	Економіст, бухгалтер та ін.
1.10.	Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, виконавча дирекція Фонду, виконавчі дирекції відділень Фонду в областях, містах, та районах	Усі відділи	Економіст, бухгалтер
1.11.	Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України, виконавча дирекція Фонду, виконавчі дирекції відділень Фонду в областях, районах та містах обласного значення	Усі відділи	Економіст, бухгалтер

**ВИРОБНИЧІ ФУНКЦІЇ, ТИПОВІ ЗАВДАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦЯ
ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ “БАКАЛАВР” НАПРЯМУ
ПІДГОТОВКИ «ФІНАНСИ І КРЕДИТ» ПРОФЕСІЙНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ
«ФІНАНСИ» ТА ВМІННЯ, ЯКИМИ ВІН ПОВИНЕН ВОЛОДІТИ**

Функції	Типові завдання діяльності	Уміння
1. Організаційна	1.1. Організація оборотних активів підприємства	1.1.1. Підбирати конкретні засоби та інструменти для на активами підприємства. 1.1.2. Розраховувати норму запасу в днях, нормативи нормован норматив, середньозважений інтервал поставки, показники с активів, вивільнення чи залучення грошових коштів. 1.1.3. Оптимізувати дебіторсько-кредиторську заборгова безнадійну дебіторську заборгованість, уживати заходів щ заборгованості
	1.2. Організація інвестиційної діяльності підприємства	1.2.1. Здійснювати операції з інвестицій у цінні папери; нада цінними паперами на біржовому та позабіржовому ринках цінн 1.2.2. Визначати оптимальні способи та напрямки інвест проводити розрахунки щодо вибору ефективних методів оціню 1.2.3. Здійснювати інвестиції в облігації державних позик. 1.2.4. Застосовувати методи обчислення прибутковості інвест економічні наслідки інвестиційних рішень
	1.3. Кредитування і розрахунки	1.3.1. Відкривати рахунки, депозити й отримувати кредити в к їх розрахунково-касове обслуговування. 1.3.2. Визначити форми розрахунків, виявляти їх вплив на розробляти ефективні умови платежів, розраховувати суми з оплати рахунків, визначати умови контракту, які дозволяють кредиту. 1.3.3. Визначити надійність кредитної установи, розраховувати погашення кредиту та сплати відсотків

1.4. Організація страхування		<p>1.4.1. Здійснювати страхування майна підприємств (будівлі, інвентар, товари власного виробництва, сировина тощо); визначити збитку та розміри страхового відшкодування.</p> <p>1.4.2. Здійснювати страхування домашнього майна за страхувальника: будівель, транспортних засобів, тварин, збитку майна, визначати страхові платежі, величину збитку та розміри страхового відшкодування.</p> <p>1.4.3. Страхування фінансово-кредитних ризиків: фінансово-кредиту, інвестиційного та лізингового ризику, визначати страхові платежі та розміри страхового відшкодування.</p> <p>1.4.4. Здійснювати обов'язкове і добровільне страхування сільськогосподарського майна (врожаю сільськогосподарських культур, сільськогосподарських тварин, будівель і споруд, багаторічних насаджень тощо), визначати страхову суму з урахуванням особливостей конкретного об'єкта; визначати страхові платежі, величину збитку та розміри страхового відшкодування.</p> <p>1.4.5. Здійснювати страхування автотransпортних засобів, авіаційних суден, вантажів тощо; оцінювати ризиковість об'єктів з урахуванням особливостей конкретного об'єкта (будівлі, інвентар, товари власного виробництва, сировина тощо); визначати збитку та розміри страхового відшкодування.</p> <p>1.4.6. Здійснювати обов'язкове і добровільне страхування цивільної відповідальності транспортних засобів: відповідальності власників транспортних засобів, міжнародному автомобільному русі, відповідальності власників транспорту, оцінювати ризиковість об'єктів, визначати страхові платежі та розміри страхового відшкодування.</p> <p>1.4.7. Здійснювати обов'язкове і добровільне страхування цивільної відповідальності нотаріусів, тимчасового адміністратора та ліквідатора фінансово-банкрутського персоналу; оцінювати ризиковість об'єктів, визначати страхові платежі та розміри страхового відшкодування.</p> <p>1.4.8. Здійснювати інші види страхування відповідальності: цивільної відповідальності внаслідок пожеж та аварій на об'єктах підвищеної небезпечності; цивільної відповідальності власників собак; оцінювати ризиковість об'єктів, визначати страхові платежі та розміри страхового відшкодування.</p> <p>1.4.9. Здійснювати обов'язкове і добровільне страхування відшкодування збитку дітей, школярів, туристів, громадян на виробництві та в побуті,</p>
------------------------------	--	--

		<p>1.4.9. Здійснювати обов'язкове і добровільне страхування від дітей, школярів, туристів, громадян на виробництві та в побутових умовах; визначати страхові платежі, величину збитку та розміри страхових виплат.</p> <p>1.4.10. Здійснювати добровільне медичне страхування: страхування безперервне медичне страхування і медичний асистанс, визначати страхову суму з урахуванням особливостей конкретних випадків; визначати страхові платежі, величину збитку та розміри страхового відшкодування.</p> <p>1.4.11. Здійснювати добровільне страхування життя: групове з нагромаджувальне страхування, оцінювати ризиковість об'єкта з урахуванням особливостей конкретного об'єкта; визначати страхові платежі, величину збитку та розміри страхового відшкодування.</p> <p>1.4.12. Здійснювати добровільне пенсійне страхування в державних та недержавних нагромаджувальних пенсійних фондах, укладати договори, визначати розміри страхових внесків і величини пенсійних виплат.</p> <p>1.4.13. Здійснювати посередницькі функції в страхуванні: консультувати клієнтів, агентів, брокерських і агентських компаній, здійснювати адекватне ціноутворення, укладати договори страхування.</p> <p>1.4.14. Контролювати дотримання страховими компаніями стандартів Держфінпослуг здійснювати перевірки діяльності страхових підприємств і підрозділів.</p>
	1.5. Організація випуску цінних паперів	<p>1.5.1. Організовувати емісію цінних паперів; визначати умови випуску, дивідендів або відсотків, а також порядок передачі грошових коштів за даних цінних паперів, іншим особам; забезпечити належний облік цінних паперів.</p> <p>1.5.2. Організовувати емісію облігацій державних або місцевих органів влади.</p> <p>1.5.3. Проводити операції з випуску та обігу векселів: провадити векселі як знаряддя комерційного кредиту, проведення операцій з господарювання.</p> <p>1.5.4. Проводити випуск ощадних (депозитних) сертифікатів; організовувати роботу з виплати відсотків за цими цінними паперами.</p>
	1.6. Організація бюджетного процесу	<p>1.6.1. Складати проект бюджету, організовувати його підготовку.</p> <p>1.6.2. Складати розпис бюджету, забезпечувати фінансування витрат.</p>
	1.7. Організація послуг на фінансовому ринку	<p>1.7.1. Організовувати діяльність з управління цінними паперами та грошовими коштами даних професійних учасників ринку цінних паперів та інших сегментів ринку.</p> <p>1.7.2. Забезпечувати реалізацію цивільно-правових угод щодо купівлі та продажу цінних паперів проти їх поставки новому власникові.</p> <p>1.7.3. Надавати послуги щодо зберігання цінних паперів та грошових коштів на цінних паперах. Здійснювати ліцензування, нагляд та контроль за суб'єктами ринку цінних паперів.</p> <p>1.7.4. Здійснювати операції з розрахунково-клірингової діяльності з цінними паперами та грошовими коштами з урахуванням зобов'язання щодо угод з цінними паперами та розрахунків з управління цінними паперами.</p> <p>1.7.5. Здійснювати весь комплекс функцій страхових агентів.</p>
	1.8. Організація дій з метою попередження або зменшення рівня ймовірного пошкодження	<p>1.8.1. Оцінювати ризиковість об'єктів, котрі мають високу ймовірність пошкодження.</p> <p>1.8.2. Складати списки об'єктів, що потребують підвищеного захисту.</p> <p>1.8.3. Планувати і здійснювати заходи із управління ризиком пошкодження будівельних та інших підприємств, банках, інвестиційних компаній.</p>
	1.9. Організація дотримання вимог безпеки та гігієни праці	<p>1.9.1. Доводити до персоналу вимоги безпеки та гігієни праці.</p> <p>1.9.2. Установлювати безпечні умови та межі використання матеріалів.</p> <p>1.9.3. Формувати заявки на отримання матеріалів для забезпечення безпеки та гігієни праці.</p>

	1.10. Організація захисту в разі виникнення надзвичайних ситуацій	1.10.1. Вивчати безпечні маршрути виходу з ураженого об'єкта. 1.10.2. Організовувати навчання використання індивідуальних засобів захисту людей, тварин та об'єктів у разі виникнення надзвичайної ситуації. 1.10.3. Оповіщати про ймовірність або факт появи надзвичайної ситуації.
	1.11. Розслідування нещасних випадків та аварій	1.11.1. Вивчати обставини виникнення нещасних випадків та аварій. 1.11.2. Складати акти про нещасні випадки. 1.11.3. Складати звітність про нещасні випадки та аварії. 1.11.4. Визначати джерела відшкодування нанесених збитків.
	1.12. Запобігання банкрутству підприємства	1.12.1. Своєчасно провадити попереджувальні заходи щодо можливих банкрутств. 1.12.2. Здійснювати санацію фінансів підприємств; складати і виконувати угоди фінансових відносин між підприємством і його кредиторами; загрози банкрутства
2. Обліково-аналітична	2.1. Фінансовий облік	2.1.1. Здійснювати фінансовий облік виробничих і невиробничих фондів та зносу невиробничих фондів. 2.1.2. Здійснювати облік і контроль за виконанням довгострокових і короткострокових (поточних) зобов'язань і вживати заходів щодо їх виконання. 2.1.3. Аналізувати фінансовий стан підприємства. 2.1.4. Вести первинний і синтетичний облік страхової діяльності. 2.1.5. Контролювати діяльність страхової компанії та її відокремлених підрозділів.
	2.2. Облік платників податків та інших платежів у бюджет	2.2.1. Проводити повний облік усіх платників податків, зборів та інших платежів у бюджет. 2.2.2. Дотримуватись податкової дисципліни і вимагати цього від платників податків; консультувати в разі звернень платників податків.
	2.3. Облік виконання державного та місцевих бюджетів	2.3.1. Проводити синтетичний та аналітичний облік виконання бюджету. 2.3.2. Вивчати стан виконання бюджету, надходження доходів до бюджетних потоків.
	2.4. Складання бюджетної звітності	2.4.1. Складати бухгалтерську й оперативну звітність про виконання бюджетів. 2.4.2. Складати звітність розпорядників бюджетних коштів про виконання бюджету. 2.4.3. Використовувати звітність як джерело інформації для виконання бюджету.
	2.5. Складання фінансової звітності підприємства	2.5.1. Складати фінансову та оперативну звітність, об'єкту господарської діяльності підприємств. 2.5.2. Використовувати звітність як інструмент фінансового управління підприємства.
	2.6. Аналіз показників фінансових результатів та рентабельності	2.6.1. Складати розрахунки планово-економічних і фінансових результатів підприємства. 2.6.2. Здійснювати факторний аналіз прибутку, показників рентабельності та підвищення. 2.6.3. Аналізувати рівень і динаміку показників прибутку, витрат на використання чистого прибутку, впливу інфляції на фінансові результати підприємства.
	2.7. Аналіз фінансового стану підприємства	2.7.1. Здійснювати аналіз показників платоспроможності підприємства. 2.7.2. Визначати співвідношення рівнів заборгованості, ліквідності підприємства; розраховувати ліквідність балансу. 2.7.3. Аналізувати склад і динаміку майна, фінансової стійкості підприємства та оцінювати фінансовий стан підприємства.
	2.8. Аналіз ефективності фінансових послуг	2.8.1. Здійснювати аналіз надання фінансових послуг різними банками на грошовому, кредитному та фондовому ринках. 2.8.2. Проводити розрахунки ефективності надання фінансових послуг банками.

	2.9. Аналіз виконання бюджету	2.9.1. Аналізувати стан розрахунків з бюджетом платників податків та визначити причини недобору доходів. 2.9.2. Аналізувати виконання видаткової частини бюджету та визначити причини перевищення коштів. 2.9.3. Аналізувати стан бюджету, визначити причини бюджетних дефіцитів та заходи щодо забезпечення збалансованості бюджету
3. Планова	3.1. Формування витрат на виробництво і реалізацію продукції	3.1.1. Оптимізувати склад витрат, формувати ефективні джерела витрат. 3.1.2. Визначити собівартість продукції та способи її зниження. 3.1.3. Планувати діяльність страхової компанії та її відокремлення
	3.2. Формування грошових доходів	3.2.1. Планувати грошові доходи від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності; обчислювати й установлювати ціни на продукцію (роботи, послуги) з урахуванням методів ціноутворення. 3.2.2. Установлювати рівень впливу знижок та націнок на результати діяльності
	3.3. Розподіл і використання прибутку	3.3.1. Планувати прибуток і рентабельність; здійснювати контроль за виконанням прибутку. 3.3.2. Розраховувати оптимальні норми розподілу прибутку, враховуючи вплив норми розподілу прибутку, визначити форми розподілу прибутку
	3.4. Фінансування поточної діяльності підприємства	3.4.1. Проводити фінансові розрахунки щодо реальних потреб підприємства в фінансово-господарській діяльності підприємства. 3.4.2. Передбачати заходи щодо зменшення валових витрат і збільшення прибутку
	3.5. Фінансове планування на підприємстві	3.5.1. Складати поточний і оперативний фінансові плани підприємства з урахуванням фінансових ресурсів і джерела їх надходжень для виконання інвестиційних програм. Здійснювати контроль за виконанням оперативного фінансового плану та збалансованість доходів і витрат. 3.5.2. Проводити заходи для поліпшення фінансового стану підприємства, підвищення рентабельності підприємства; використовувати фінансові інструменти фінансової сталості і платоспроможності підприємства; виконувати фінансовий план відповідно до рівня інфляції. 3.5.3. Здійснювати планування витрат на соціальний розвиток підприємства та використання коштів
	3.6. Планування доходів і видатків бюджетів	3.6.1. Виконувати розрахунки надходжень до бюджету податків, платежів, надходжень з інших джерел, що встановлені чинним законодавством та їх складу і структури. 3.6.2. Виконувати розрахунки до бюджету за видатками, з урахуванням бюджетних коштів; проводити нормування бюджетних витрат з метою бюджетного регулювання; забезпечити необхідний склад видатків
	3.7. Складання та виконання кошторисів доходів і видатків бюджетних установ	3.7.1. Планувати обсяги доходів бюджетної установи окремо з урахуванням кошторису. 3.7.2. Планувати обсяги видатків бюджетної установи окремо з урахуванням кошторису. Складати план асигнувань за загальним фондом кошторису. 3.7.3. перевіряти виконання кошторису доходів і видатків бюджетних установ з зміни до нього
	3.8. Планування податків	3.8.1. Здійснювати планування податків на підприємстві; виконувати платежів до бюджету; визначити види діяльності, які стимулюються. 3.8.2. Контролювати повноту і своєчасність сплати податків на підприємстві
	3.9. Зведені баланси фінансових ресурсів адміністративно-територіальних одиниць	3.8.1. Розробляти проекти зведених балансів фінансових ресурсів адміністративно-територіальних одиниць. 3.8.2. Аналізувати зведені баланси фінансових ресурсів адміністративно-територіальних одиниць

4. Контрольна	4.1. Контроль за використанням бюджетних коштів	4.1.1. Здійснювати контроль за використанням централізованих фондів. 4.1.2. Застосовувати ефективні методи фінансового контролю. 4.1.3. Проводити комплексні ревізії і тематичні перевірки. 4.1.4. Вести облік, систематизацію та кодифікацію законів та нормативних документів з питань контрольно-ревізійної роботи
	4.2. Проведення ревізій (планування, методика, оформлення звіту)	4.2.1. Планувати і проводити ревізії залежно від специфіки організації (установи); організувати комплексні документальні, перехресні та одночасні перевірки. 4.2.2. Володіти методами виявлення порушень та зловживань бюджетних і позабюджетних коштів
	4.3. Виявлення резервів оптимізації видатків бюджетних установ	4.3.1. Розробляти заходи, спрямовані на забезпечення раціонального використання коштів, досягнення економії видатків бюджету. 4.3.2. Виявляти резерви жорсткого режиму економії та ефективності використання фінансових ресурсів у бюджетних установах
	4.4. Контроль за обчисленням та сплатою податків і платежів	4.4.1. Оперативно контролювати господарську ситуацію щодо використання ефективних методів і прийомів податкового контролю. 4.4.2. Обчислювати обсяги податків, зборів та інших обов'язкових платежів, внесених до бюджету; здійснювати документальні та камеральні перевірки
	4.5. Контроль за проведенням розрахунків платників податків і платежів із бюджетом	4.5.1. Оперативно контролювати розрахунки з бюджетом щодо використання контролю за податковими нарахуваннями. 4.5.2. Застосовувати комп'ютерні мережі і бази даних для проведення аналізу причин та давати оцінку фактам порушень податкового "рейтингу" податкового ризику
	4.6. Здійснення виконання бюджетів за доходами та видатками	4.6.1. Здійснювати розклад доходів і видатків бюджетів, бюджетних коштів. 4.6.2. Вести облік доходів і видатків бюджетів, складати звіти про виконання та місцевих бюджетів. 4.6.3. Контролювати правильність зарахування і перерахування коштів до бюджетної класифікації
	4.7. Казначейське обслуговування державного та місцевих бюджетів	4.7.1. Здійснювати казначейське обслуговування державного операції з коштами бюджету; обліковувати дані операції. 4.7.2. Проводити розрахунково-касове обслуговування розпорядників коштів. 4.7.3. Контролювати бюджетні повноваження під час зарахування та проведення платежів. 4.7.4. Вести облік, систематизацію та кодифікацію законів та нормативних документів з казначейської роботи
	4.8. Контроль за виконанням кошторисів бюджетних установ	4.8.1. Контролювати достовірність обліку у бюджетних установ видатків, їх своєчасний облік та правильність проведення операцій. 4.8.2. Контролювати використання бюджетних коштів на виконання кошторису доходів і видатків та взятих зобов'язань
	4.9. Контроль за додержанням правил надання фінансових послуг	4.9.1. Здійснювати контроль за відповідністю порядку надання послуг законодавству. 4.9.2. Перевіряти повноту та достовірність звітності спеціалізованими фінансових послуг
	4.10. Контроль за дотриманням правил безпеки праці та санітарно-гігієнічних вимог	4.10.1. Перевіряти відповідність умов праці вимогам до безпеки праці та нормам. 4.10.2. Контролювати наявність засобів захисту та гарантування безпеки праці

5. Технологічна	5.1. Трастові операції	5.1.1. Виконувати довірчі (посередницькі) фінансові функції для 5.1.2. Здійснювати управління довіреним майном (коштами, цінними паперами, нерухомістю) за дорученням тих осіб, яким належить дане майно. 5.1.3. Виступати розпорядником коштів, майна і фондових цінних паперів.
	5.2. Фінансові операції з іпотекою	5.2.1. Проводити фінансові операції з нерухомістю згідно з чинними законодавчими актами з іпотечне кредитування; оцінювати вартість нерухомого майна. 5.2.2. Проводити кредитування житлового будівництва на основі іпотечних застав.
	5.3. Лізингові операції	5.3.1. Здійснювати весь комплекс лізингової діяльності. Провадити лізинг сільськогосподарської техніки, а також обладнання для малого підприємства. 5.3.2. Використовувати лізинг як фінансовий інструмент розширення діяльності підприємства.
	5.4. Пошук та аналіз інформації	5.4.1. Набувати навичок знаходження необхідної інформації в Інтернеті та її аналітичного опрацювання. 5.4.2. Працювати з комп'ютерними інформаційними системами, зокрема Інтернетом.
	5.5. Використання комп'ютерної техніки для збору та оброблення інформації	5.5.1. Професійно працювати із сучасною комп'ютерною технікою. 5.5.2. Набувати різноманітних практичних навичок щодо колектування та аналізу інформації. 5.5.3. Використовувати у фінансовій роботі відповідні комп'ютерні програми.